

IÐINGIN • IMF-FRÁGREIÐINGIN • IM

Memorandum om økonomisk politik

1. Baggrund

1. Den færøske økonomi befinder sig i en dyb recession. BNP i faste priser er faldet med næsten 20 procent de sidste fire år og en yderligere kraftig nedgang forventes i 1993. I øjeblikket overstiger den registrerede arbejdsløshed 20 procent af arbejdsstyrken på trods af en vis fraflytning fra Færøerne de seneste år.

2. I løbet af 1980'erne steg forbruget og investeringerne på Færøerne kraftigt. Den offentlige

sektor deltog i denne udvikling gennem en vidtgående investeringsaktivitet på infrastrukturuområdet på og mellem øerne, og gennem støtte til forøgelse af kapaciteten i fiskerflåden og i fiskeindustrien. I bagespejlet er det klart, at ekspansionen i den færøske økonomi gik for hurtigt i denne periode. I stedet for at forøge i kraft af kapacitetsudvidelsen i fiskerflåden og i fangsttrykket, er fiskefangsterne faldet stærkt de senere år, da fiskebestanden tilstand ved

Færøerne er forværreret, og da adgangen til andre landes fiskerfarvande er begrænset. Som et resultat heraf er fiskerisektoren præget af overkapacitet og af en manglende indtjeningssevne og dermed manglende evne til at servicere sin gæld. På grund af den overvældende betydning fiskeriet har for den færøske økonomi, har problemerne i denne sektor haft umiddelbare følger for andre sektorer.

3. Som et resultat af udviklingen i 1980'erne steg

den færøske udenlandsgæld alt for hurtigt (se appendix IV). I 1989 førte bekymringer om den forværrede position overfor udlandet til, at landsstyret skiftede kurs i sin økonomiske politik. Offentlige investeringer blev reduceret, og landsstyret tilskyndede indenlandske finansielle institutioner til at reducere långivningen og iværksatte et program, som skulle reducere flådens størrelse gennem kondemnering af skibe. Det heraf følgende fald i efterspørgsel bidrog til

den kraftige tilbagegang i økonomisk aktivitet fra 1989 til 1992. Landsstyrets forsøg på at vende overophedningen af økonomien førte til en væsentlig forbedring af de løbende poster på den færøske betalingsbalance. De løbende poster ændrede sig fra et underskud på godt 25% af BNP i 1988 og et underskud på 10% af BNP i 1989 til et overskud på 7% i 1991. I 1992 var overskuddet ca. 5 1/2% af BNP.

4. Selvom landsstyret har forsøgt at reducere sine udgifter de sidste fire år, har den faldende økonomiske aktivitet medført et tilsvarende fald i landskassens indtægter. Fra 1989 til 1991 var underskuddet på landskasseregnskabet uændret på ca. 10 1/2% af BNP, hvilket man hovedsagelig finansierede ved låntagning

Færøernes nettogæld til udlandet 1980-1992

	Mill. kr.
1980	1.083
1981	1.385
1982	1.605
1983	2.250
1984	3.060
1985	3.806
1986	5.084
1987	5.964
1988	7.755
1989	8.285
1990	8.517
1991	8.192
1992	7.895

Kilde: Færøernes Statistik

uden for Færøerne. I 1992 var underskuddet ca. 10% af BNP. I samme periode steg den offentlige sektors gæld til udlandet fra godt

